

Моніторинг російського інформаційного простору

12.06.2025-19.06.2025

I. Російський ВПК

1. Загальний стан ВПК РФ

- i. Путін зробив заяву про зберігання зброї в Росії на тлі операції «Павутина»¹

Путін розкритикував практику розміщення техніки "в чистому полі", що робить її легкою ціллю для атак, як це показала операція "Паутина".

У контексті Договору про нерозповсюдження ядерної зброї стратегічна авіація формально має бути видимою для супутникового спостереження. Однак сучасні загрози, зокрема удари безпілотників, ставлять під питання доцільність цієї вимоги.

Путін вимагає створення захищеної інфраструктури для нових систем озброєння — арсеналів, баз і аеродромів — з окремим фінансуванням у держпрограмах.

- ii. Які перспективи військового співробітництва РФ та Індонезії²

Росія представила на виставці Indo Defense Expo & Forum 2025 в Джакарті широкий спектр озброєнь для потенційних поставок в Індонезію: багатоцільові винищувачі Су-35, Су-57, протикорабельні ракети Х-31, Х-35У, Х-59М, системи ППО (С-400, С-350, «Панцирь-С1М», «Верба»), підводні човни, патрульні кораблі, танки «Спрут», БМП-3Ф, ударні безпілотники.

¹ https://24tv.ua/ru/putin-trebuets-ne-razmeshhat-samolety-v-chistom-pole-24-kanal_n2845547

² https://vpk.name/news/1020349_boevaya_ekspozitsiya_kakovy_perspektivy_voennogo_sotrudnichestva_rf_i_indonezii.html

Росія готова модернізувати існуючі Су-27 і Су-30 ВПС Індонезії та відновити переговори про нові поставки. Раніше контракт на Су-35 було зірвано через американські санкції.

iii. Росія активно модернізує свої ядерні об'єкти поблизу кордонів Європи³

За останні роки оновлено або створено щонайменше п'ять баз. Зокрема, база в Калінінграді, що за 270 км від Швеції, отримала нові будівлі, потрійний паркан та інфраструктуру. Польща оцінює кількість тактичної ядерної зброї там у близько 100 одиниць.

У Білорусі модернізують радянське сховище в Осиповичах — збудовано нову залізничну платформу та систему ППО. На Новій Землі споруджено нові об'єкти для випробувань ядерної зброї. На Кольському півострові побудовано близько 50 бункерів для зберігання балістичних ракет підводних човнів і новий причал для їхнього завантаження.

Міністр оборони Швеції підтвердив, що Стокгольм уважно стежить за розширенням російських ядерних можливостей. Офіційно на території Білорусі на червень 2025 року ядерних боезарядів не зафіксовано.

2. Війна майбутнього

i. Російські дрони навчатимуться «бачити» крізь перешкоди⁴

Російська приватна корпорація «Новий космос» успішно випробувала радар з синтезованою апертурою для безпілотників. Завдяки новому алгоритму стабілізації пристрій дозволяє отримувати чіткі зображення навіть при сильних вібраціях.

Розробка базується на технологіях космічних супутників і дозволяє «бачити» об'єкти навіть за перешкодами. До кінця року планується створення передсерійного зразка.

³ <https://news.liga.net/politics/news/rossiya-moderniziruet-svoi-yadernye-bazy-vblizi-granits-evropy-sputnikovye-foto>

⁴ https://t.me/bes_pilot/3746

Радар може застосовуватись для моніторингу ЛЕП, трубопроводів, льодів, розливів нафти. Вже укладено угоди з Мінприроди РФ, «Росатомом», асоціацією полярників та іншими структурами.

- ii. *Путін вимагає своєчасного завершення формування орбітального угруповання російських супутників⁵*

За його словами, це необхідно для підвищення можливостей розвідки, управління військами та зброєю у реальному часі. Заява пролунала під час наради з питань державної програми озброєння.

3. Підприємства ВПК

- i. *Виручка «Ростеха» у 2025 році вже перевищила торішню на 27% і склала 3 трлн 610 млрд рублів⁶*

За словами Чемезова, «Ростех» виконує держоборонзамовлення на 100% по критично важливих позиціях. Частка цивільної продукції знизилась до 30,7%, але в абсолютних цифрах обсяг її продажів зріс на 11,6% — до 1,108 трлн рублів.

Прикладом нової продукції став п'ятиосьовий фрезерний центр 2000VN для авіадвигунобудування і оборонної промисловості, який раніше в Росії не виробляли.

- ii. *Уражено 2 підприємства ВПК РФ⁷*

В Самарській області уражено підприємство АО «ННК» — одного з провідних виробників компонентів для вибухових речовин. Зафіксовані вибухи та пожежа в промисловій зоні. Також атаковано комбінат «Невинномиський Азот» у

Ставропольському краї, що виготовляє компоненти для вибухівки, боєприпасів і ракетного пального (виробництво зупинено).

⁵ <https://www.blackseanews.net/read/231887>

⁶ <https://mashnews.ru/vyiruchka-rostexa-v-2025-godu-uzhe-prevyisila-proshlogodnyuyu-na-27-sostavila-3-trln-610-mlrd-rublej.html>

⁷ <https://www.stopcor.org/section-uanews/news-droni-zsu-vluchili-u-pidpriemstva-vpk-rf-seriya-atak-po-klyuchovih-obektah-14-06-2025.html>

- iii. Виробник підшипників для зенітних ракет отримав право підвищити ціни на 500%⁸*

Виробник підшипників «ОК-Лоза», що постачає їх для зенітних ракет «Авангарду» (концерн «Алмаз-Антей»), підняв ціни більш ніж у 5 разів. ФАС намагалася змусити знизити ціни, але суд встав на бік виробника.

«ОК-Лоза» обґрунтувала зростання цін тим, що виробництво одного підшипника займає в середньому 5,5 години, а не 54 хвилини, як вважалось раніше. Це підтвердили незалежні експерти.

Суд визнав, що компанія не займає монопольне становище на ринку, бо є інші виробники (наприклад, «ЕПК Самара»), хоча «Авангард» спочатку заявляв, що може купувати підшипники лише у «ОК-Лоза» через специфіку конструкції ракет.

- iv. «Лаборатория будущего» випробувала доставку FPV-дронів за допомогою дрона-носія з ретранслятором⁹*

Така схема дозволяє транспортувати як одиночні, так і групові дрони для складних операцій. Хоча офіційно призначення не уточнюється, зрозуміло, що технологія орієнтована на бойове застосування — для доставки ударних дронів у важкодоступні райони або для масованих атак.

4. Зброя, технології та інше

- i. У Челябінську створили нові ракети для зенітних і тактичних комплексів¹⁰*

⁸ <https://mashnews.ru/proizvoditel-podshipnikov-dlya-zenitnyix-raket-poluchil-pravo-povyisit-czenyi-na-500.html>

⁹ https://t.me/bes_pilot/3775

¹⁰ <https://lenta.ru/news/2025/06/17/v-chelyabinske-sozdali-novye-rakety-dlya-zenitnyh-i-takticheskikh-kompleksov/>

У Челябінську створено прототипи нових ракет для зенітних та тактичних комплексів. Під час випробувань у зоні бойових дій вони успішно уражали техніку та живу силу противника.

Наразі розробники приступили до створення прототипу універсальної ракети з кумулятивно-запалювально-осколковою бойовою частиною.

ii. У Росії запатентовано нову технологію «Дронобой» для знищення ворожих безпілотників¹¹

У Росії запатентували технологію «Дронобой» для знищення ворожих БПЛА. Комплекс складається з дрона-носія та бойового модуля: бойовий модуль створює спрямований потік продуктів детонації бризантної вибухової речовини, до яких належать амоніти, гексил, гексоген, пікринова кислота, тетрил, тротил, тен та інші матеріали, що підриває дрони противника. Завдяки накопиченню енергії від обертання і підігрітого повітря дрон може патрулювати до 3 годин. Розробку підтримує Національна технологічна ініціатива РФ. Переваги — низька ціна, простота, багаторазове застосування. Експерти вважають систему перспективною проти FPV-дронів, але відзначають потребу у високій точності та доопрацюванні.

iii. Роскосмос прискорив терміни розробки важкої ракети-носія «Ангара-А5В»¹²

З іншого, Роскосмос прискорив розробку важкої ракети-носія «Ангара-А5В» з киснево-водневою третьою ступеню — завершення заплановане на 2030 рік замість 2034-го.

Нова версія зможе виводити до 4 тонн вантажу на геостаціонарну орбіту (проти 2,5 тонн у нинішньої версії). Також Роскосмос опрацьовує питання зниження вартості запусків «Ангари-А5» для підвищення її економічної ефективності.

iv. Розкрито подробиці про нову російську зброю не гіршу за «Орешник»¹³

¹¹ <https://lenta.ru/news/2025/06/17/v-rossii-zapatentovali-dronoboy/>

¹² https://vpk.name/news/1021144_roskosmos_podvinul_sroki_razrabotki_tyazheloi_rakety-nositelya_angara-a5v.html

¹³ https://vpk.name/news/1021230_raskryty_podrobnosti_o_novom_rossiiskom_oruzhii_ne_huzhe_oreshnika.html

РФ застосувала нові ракети 9М723ФЗ з комплексу «Іскандер-М» з модернізованою проникаючою боеголовкою. Йдеться про високошвидкісні боеприпаси, здатні пробивати бетонні перекриття та проникати на глибину десятків метрів.

Швидкість удару — до 950–1150 м/с, що дозволяє уражати захищені командні пункти та склади. За характеристиками ракета нагадує американську протибункерну бомбу GBU-57 Massive Ordnance Penetrator.

II. Імпортозаміщення

1. Імпортозаміщення в електроніці

- i. У РФ створили консорціум для розвитку повного циклу виробництва мікроелектроніки¹⁴

Зеленоградський нанотехнологічний центр (входить до групи «Роснано») створив науково-виробничий консорціум для розвитку повного циклу виробництва вітчизняної мікроелектроніки.

«Для розвитку повного циклу виробництва вітчизняної мікроелектроніки планується проведення фундаментальних і прикладних досліджень, розробка нових технологій і обладнання, організація серійного випуску продукції, а також робота з підготовки необхідних кадрів», — наголошується в матеріалі.

- ii. У Петербурзі планують створити кластер з виробництва натрій-іонних батарей¹⁵

Петербурзька компанія SNDGlobal спільно з партнерами з Китаю запустила проект з організації ODM-виробництва натрій-іонних акумуляторів. Експерти вважають, що це може стати початком масштабного розвитку нової галузі, а Північно-Захід — перетворитися на один з її центрів.

¹⁴ <https://t.me/niiet/8437>

¹⁵ <https://t.me/niiet/8445>

«Натрій-іонні акумулятори можуть використовуватися в системах автономного енергопостачання, що працюють у парі з сонячними панелями або вітряками. Це актуально для віддалених регіонів Росії, де традиційна енергетична інфраструктура або відсутня, або потребує модернізації», — пояснює генеральний директор холдингу SNDGlobal.

2. Імпортозаміщення і розвиток машинобудування

i. Глави урядів СНД підписали угоду про важке машинобудування¹⁶

Прем'єр-міністри країн СНД підписали пакет із 13 документів за підсумками засідання Ради глав урядів Співдружності в Душанбе. Серед них: Угода про співпрацю в рамках СНД у розвитку галузей важкого машинобудування.

Документ передбачає активізацію роботи з обміну інформацією та кращими практиками у сфері промисловості, підготовку висококваліфікованих кадрів у реальних галузях економіки, розвиток співпраці в нових технологічних напрямках і модернізацію технологій виробництва. Також зроблено акцент на розвитку виробничих ланцюжків, що дозволяють збільшити виробництво та експорт інноваційної, конкурентоспроможної та наукоємної продукції з високою часткою доданої вартості.

Основними напрямками спільної діяльності визнано інноваційний розвиток і модернізацію технологій та обладнання важкого машинобудування, розвиток галузей машинобудування в металургійній, гірничодобувній, енергетичній, нафтогазовій та хімічній сферах промисловості, а також виробництво великогабаритних металоконструкцій і виробів.

ii. Уряд РФ виділив 20 млрд рублів на підтримку передових промислових ініціатив¹⁷

Уряд затвердив рішення про докапіталізацію Фонду розвитку промисловості — 20 млрд рублів буде спрямовано з резервного фонду кабміну в 2025 році на реалізацію різних проектів у сфері

¹⁶ https://t.me/ritm_magazine/717

¹⁷ https://t.me/ritm_magazine/732

імпортозаміщення, а також на модернізацію та розширення виробництва. Розпорядження про це підписав Голова Уряду Михайло Мішустін.

Фінансування дозволить надати підтримку 50 проектам, спрямованим на розробку і впровадження на підприємствах перспективних технологій, введення у виробництво нової високотехнологічної промислової продукції.

Їх реалізація допоможе залучити близько 5 млрд рублів приватних інвестицій і створити понад тисячу робочих місць, насамперед у машинобудуванні, металообробці, хімічній, медичній та біофармацевтичній промисловості — тих галузях, які входять до периметра національних проектів технологічного лідерства.

III. Машинобудування

1. Інвестиції в російське машинобудування

- i. Банк «Росія» і компанія «ЮМАК» продовжать співпрацю в галузі металообробки¹⁸*

Банк «Росія» і компанія «ЮМАК» уклали угоду про співпрацю в галузі комплексного банківського обслуговування, вдосконалення системи розрахунків компанії з контрагентами, надання консультаційних послуг у банківській та фінансовій сферах, а також у взаємодії з питань зовнішньоекономічної діяльності в рамках ПМЕФ-2025.

Документ був підписаний заступником голови правління Банку «Росія» Олександром Шаленковим і генеральним директором ТОВ «ЮМАК» Михайлом Мелехінім.

Компанія «ЮМАК» постачає металообробні верстати та компоненти підприємствам зі стратегічно важливих галузей економіки, в тому числі авіа- та машинобудування.

- ii. Виробник кабельної продукції РФ розширить свої потужності в Гатчинському окрузі¹⁹*

¹⁸ <https://78.ru/news/2025-06-18/bank-rossiya-i-kompaniya-yumak-prodolzhat-sotrudnichestvo-v-oblasti-metalloobrabotki>

¹⁹ <https://47channel.ru/event/vedushhii-proizvoditel-kabelnoi-produkcii-rf-rassirit-svoi-moshhnosti-v-gatcinskom-okruge>

У Ленінградській області збільшать виробництво кабельної продукції. На Петербурзькому міжнародному економічному форумі в середу, 18 червня, губернатор Олександр Дрозденко і генеральний директор компанії «Палубное Оборудование» Дмитро Таллер підписали угоду про запуск проєкту.

Компанія вкладе один мільярд рублів у розширення виробничих потужностей. Новий корпус площею 12,5 тисячі квадратних метрів з'явиться в промисловій зоні «Доні-Верево» в Гатчинському окрузі. Його планують відкрити в 2028 році. Буде створено 100 робочих місць.

iii. Мінпромторг виділить 319 млн руб. на центри розвитку промислової робототехніки²⁰

Університет Іннополіс став оператором гранту Мінпромторгу РФ на 319 млн руб. Кошти будуть спрямовані на створення Центрів розвитку промислової робототехніки, впровадження роботизованих комплексів і навчання фахівців. Учасниками відбору можуть стати юридичні особи та ФОП з досвідом у галузі, штатом від 20 осіб і відповідною інфраструктурою.

Переможці отримають фінансування до 2027 року (до 217 млн руб. у 2025 р.). Всього до 2030 року планується створити головний центр і мережу з 30 регіональних.

iv. «АН Інвест» вкладе 10 млрд руб. в машинобудівний комплекс у Петербурзі²¹

На ПМЕФ-2025 компанія «АН Інвест Північна Столиця» оголосила про запуск проєкту з будівництва промислового комплексу для ремонту та модернізації машинобудівної продукції. Обсяг інвестицій перевищить 10 млрд руб., планується створення 3 500 робочих місць.

Проєкт реалізується за підтримки влади Петербурга і має зміцнити позиції міста як центру інженерних технологій.

²⁰ <https://www.comnews.ru/content/239725/2025-06-18/2025-w25/1008/minpromtorg-vydelit-319-mln-rub-centry-razvitiya-promyshlennoy-robototekhniki>

²¹ <https://peterburg2.ru/news/kompaniya-an-invest-vlozhit-10-mlrd-rublej-v-mashinostroitelnyy-kompleks-v-peterburge-175019.html>

2. Нові розробки й машинобудівні заводи

- i. Роботизований завод побудують у Петербурзі за 3,5 мільярда рублів²²*

Компанія «Віріал» на ПМЕФ-2025 уклала угоду про будівництво автоматизованого заводу з виробництва твердосплавних різальних пластин. Підприємство забезпечить потреби авіабудування, двигунобудування та кораблебудування, сприяючи імпортозаміщенню.

Обсяг інвестицій складе 3,5 млрд руб., запуск заплановано на найближчі роки. Очікується створення близько 600 робочих місць.

- ii. У Челябінську запустили виробництво компонентів для верстатобудування²³*

Компанія «РТС» за підтримки Фонду розвитку промисловості Челябінської області запустила серійне виробництво імпортозамінних компонентів для верстатобудування на базі Челябінського кузнечнопресового заводу. Вироби пройшли випробування і, як заявляється, перевершують китайські аналоги за якістю.

Виробництво включає корпуси для різальних пластин, борштанги й високоточне оснащення. До 2028 року планується збільшити обсяги в 10 разів — з 400 до 4 000 одиниць на рік.

IV. Стратегічні матеріали

1. Загальний стан галузі

- i. Зміни цін на метали²⁴*

Удар Ізраїлю по Ірану змусив інвесторів скуповувати золото, щоб захистити свої активи. Дорогоцінний метал за короткий час подорожчав більш ніж на 40 доларів за унцію — тобто, на 1,25%, до 3 445 доларів за тройську унцію.

Вгору пішли ціни й інші метали: на тлі ризиків ускладнення світової логістики дорожчають срібло, мідь, цинк, платина і паладій.

²² <https://spb.mk.ru/social/2025/06/18/robotizirovannyi-zavod-postroyat-v-peterburge-za-35-milliarda-rublei.html?ysclid=mc391a44e6941557250>

²³ <https://tass.ru/ekonomika/24229013>

²⁴ <https://t.me/prometallinfo/11002>

На мідь впливає і скорочення її запасів на Лондонській біржі. Вони впали до мінімуму за два роки до 54 700 т, що може призвести до зростання і світових, і російських цін на цей метал.

ii. В РФ спостерігається зниження випуску титану²⁵

Після закриття спільного підприємства з Boeing у «Ростеху» знизилися обсяги випуску титану. Про це заявив глава «Ростеху» Сергій Чемезов на зустрічі з президентом Володимиром Путіним, додавши, що американська компанія теж зазнала збитків. До корпорації «Ростех» входить підприємство «ВСППО-Ависма», яке є найбільшим у світі виробником титану. Спільне підприємство «ВСППО-Ависма» і Boeing розпочало роботу у 2009 році.

«Сьогодні, звичайно, у нас завантажене підприємство, може, не зовсім повністю, але тим не менше. В основному ми працюємо на наші авіаційні, вертолітні підприємства. Але оскільки американці пішли, наше спільне підприємство з Boeing, на жаль, заморожено, тому обсяги зменшилися», — сказав Чемезов.

Щодо втрат американської сторони, Чемезов повідомив, що американці привезли велику кількість сучасних верстатів. Крім того, за словами Чемезова, було створено ціле виробництво, зокрема, п'ять «суперсучасних сплавів» для авіаційної промисловості. Глава «Ростеху» зазначив, що інтелектуальною власністю сторони володіють порівну.

iii. Російські рідкоземі можуть покрити світовий попит²⁶

Голова Роснедр Олег Казанов повідомив, що всього два родовища рідкоземів в Росії теоретично можуть повністю покрити світовий попит.

Йдеться, передусім, про Ловозерське родовище в Мурманській області та Томторське в Якутії — на ці дві ділянки припадає 11 з 28,5 млн тонн розвіданих запасів по країні.

²⁵ <https://www.rbc.ru/rbcfreenews/685164d99a79477b75bae4f7>

²⁶ <https://t.me/prometallinfo/11023>

Ловозерське родовище вже забезпечене інфраструктурою, там діє ГЗК і є власна генерація. Томтор, у свою чергу, привертає увагу аномально високим вмістом рідкісних металів в окремих ділянках.

2. Міжнародна співпраця у галузі стратегічних матеріалів

i. Росія нарощує експорт алюмінію на бразильські ринки²⁷

Росія в січні-травні збільшила експорт алюмінію на бразильський ринок до рекордних за три роки 7,9 мільйона доларів, згідно з аналізом РІА Новости даних бразильської митниці.

Поточні закупівлі у фінансовому вимірі в 2,3 рази перевищують рівень минулого року. Це стало максимальним значенням з 2022 року.

Найбільшим постачальником алюмінію на бразильський ринок цього року був Китай, який експортував його на 254,8 мільйона доларів, що на третину більше рівня роком раніше. Значні обсяги також постачали Аргентина, яка збільшила продажі в 1,4 рази - до 157,7 мільйона доларів, а також Парагвай із зростанням експорту в 1,7 рази - до 58,1 мільйона. Крім алюмінію, Росія постачала бразильським компаніям титан - на 2,3 мільйона доларів. Це в 3,7 рази більше, ніж роком раніше, і є максимальним рівнем з 2020 року.

ii. Узбекистан запланував понад 70 спільних проєктів з РФ у сфері рідкоземельних металів²⁸

Під час IV Ташкентського міжнародного інвестиційного форуму, який триває з 10 по 12 червня, стало відомо про активну кооперацію АТ «Узбекський комбінат технологічних металів» (УзКТМ) з російськими партнерами. Заступник голови правління УзКТМ Амір Абідов повідомив, що підприємство реалізує понад 70 проєктів загальною вартістю понад 1,6 мільярда доларів у партнерстві з російськими компаніями та науковими інститутами. Зокрема, йдеться про співпрацю з групою компаній «Русредмет», НИИ «Центральный научно-исследовательский институт черной металлургии имени И.П. Бардина» та Университетом науки и

²⁷ <https://t.me/prometallinfo/10978>

²⁸ <https://1prime.ru/20250610/uzbekistan-858356919.html>

технологий МИСиС.

Проекти охоплюють різні напрями, зокрема розробку нових технологій у сфері гідрометалургії, обробки рідкоземельних металів і порошкової металургії. УзКТМ було створено в липні 2024 року на базі науково-виробничого об'єднання «Редкие металлы и твердые сплавы», що входить до структури Алмалицького гірничо-металургійного комбінату. Комбінат є ключовим гравцем в освоєнні мінеральних ресурсів Узбекистану, зокрема понад 30 видів металів, таких як вольфрам, молібден, магній, германій, ванадій, титан, графіт і літій.

iii. Петербурзька біржа уклала угоду з китайським виробником продукції з титану²⁹

Угода про співпрацю з Xian QinTi intelligent Manufacturing technologies Co., Ltd (КНР) була укладена на XXII Міжнародній конференції «TI-2025 в СНД», що пройшла в Іркутську. Торгівля титаном розпочнеться найближчим часом.

Делегація біржі також провела двосторонні переговори з керівництвом Міждержавної Асоціації «Титан» та індійської компанії ТОВ «Транскон Глобал», що володіє компетенціями з перевезення кольорових металів, металевих руд, концентратів дорогоцінних матеріалів, сировини.

Директор з регіональної політики СФО Петербурзької Біржі Станіслав Мороз висловив сподівання, що ця угода з китайською компанією дозволить залучити на біржу й інших виробників галузевої продукції КНР, а в перспективі це будуть також компанії з інших країн.

iv. Російський мідний завод релокується до КНР³⁰

Після довгих гучних заяв з боку «Норильського нікелю» про перенесення частини виробничих потужностей до Китаю нарешті з'явилася конкретика. Компанія планує інвестувати від 0,5 до 1 мільярда доларів у створення мідного заводу в порту Фанченган у

²⁹ <https://t.me/prometallinfo/10992>

³⁰ <https://t.me/prometallinfo/11026>

Китаї. Ці дані були опубліковані в журналі «Росконгресса» до Петербурзького міжнародного економічного форуму 2025 року.

Наразі це один з флагманських проектів «Норнікеля» і за ним пильно стежать в Кремлі. Домовленості укладено на найвищому рівні. Очікується, що новий завод, проектна потужність якого складе 450 тисяч тонн міді, почне свою роботу в 2027 році.

V. Обхід санкцій

1. Розкриті схеми обходу санкцій

- i. У Литві заявили, що Росія використовує медичні винятки з санкцій для ввезення товарів подвійного призначення³¹*

Заступник міністра закордонних справ Литви Габія Грігайте-Даугірде заявила, що Росія використовує медичні винятки з санкцій для експорту товарів подвійного призначення.

Вона також повідомила, що в 2024 році митна служба Литви відмовила в експорті 28 854 товарів, що прямували до Росії та Білорусі під виглядом «медичних винятків».

Грігайте-Даугірде закликала ЄС дозволити експортерам країн-членів самостійно подавати заявки на застосування винятків до своїх товарів, щоб усунути лазівки для обходу Росією санкцій.

За словами чиновниці, залишити автоматичні санкційні винятки для медичних товарів — це все одно, що «закрити двері, але залишити замкову щілину», через яку Росія «обов'язково знайде спосіб пройти».

- ii. Росія здійснює незаконну перевалку нафти у відкритому морі поблизу Греції, що становить значну загрозу для екології³²*

Про це повідомило Головне управління розвідки Міністерства оборони України.

³¹ <https://nv.ua/world/geopolitics/rossiya-ispolzuet-medicinskie-isklyucheniya-dlya-obhoda-sankciy-zayavili-v-litve-50521710.html>

³² https://antikor.com.ua/ru/articles/774683-rf-nezakonno-transportiruet-neftj-vozle-greccii-obhodja-sanktsii_gur#google_vignette

«3 липня 2024 року танкер типу «Афрамакс» ІМО 9247443, без західної страховки, здійснює незаконне перевантаження нафти між танкерами прямо у відкритому морі поблизу узбережжя Греції та Кіпру. Такі операції несуть екологічну загрозу, дозволяють агресору приховувати походження нафти, ухилятися від міжнародного контролю і забезпечувати її поставки в треті країни в обхід санкцій", - заявляють в ГУР.

2. Покарання за обхід санкцій

- і. 17 червня в Нью-Йорку розпочнеться суд над колишнім радянським дипломатом і громадянином США Сергієм Шестаковим³³*

Його звинувачують у сприянні російському олігарху Олегу Дерипасці в обході американських санкцій, а також у змові з метою відмивання грошей і дачі неправдивих свідчень ФБР.

Раніше в рамках цієї ж справи до 4 років і 2 місяців ув'язнення був засуджений колишній керівник контррозвідки ФБР в Нью-Йорку Чарльз Макгонігал, який визнав свою провину.

VI. Нові санкційні пакети та регулювання

1. Санкції ЄС

- і. ЄС продовжив санкції проти Росії за анексію Криму на рік³⁴*

Рада ЄС офіційно продовжила санкції проти Росії за анексію Криму до 23 червня 2026 року. Обмеження включають заборону на імпорту продукції з Криму, інвестиції, туристичні послуги та експорт технологій, пов'язаних з видобутком ресурсів.

ЄС знову підкреслив, що не визнає анексію Криму і засуджує її як порушення міжнародного права. У заяві також нагадали про подальші дії РФ проти суверенітету України з 2022 року.

³³ https://t.me/Compliance_Practice/2789

³⁴ https://www.dialog.ua/world/315411_1750100539

2. Санкції Великобританії

і. Великобританія розширила санкції проти РФ³⁵

Великобританія внесла до санкційного списку 10 осіб і 20 суден, пов'язаних з постачанням електроніки до Росії та дестабілізацією України. Серед них — громадяни Польщі та Великобританії, а також компанії Telperien, Bompietro Trading і Carovilli Trading.

Під обмеження потрапили і юрособи, включаючи Rosneft Marine (UK) Limited, кредитну організацію «Металург» і Головне управління глибоководних досліджень Міноборони РФ. Всього Лондон ввів санкції проти понад 2300 суб'єктів з початку конфлікту.

3. Санкції Канади

і. Канада ввела найбільший пакет санкцій проти оточення Путіна і «тіньового флоту»³⁶

Після саміту G7 Канада оголосила про нові санкції проти понад 70 фізичних осіб, включаючи ексдружину Володимира Путіна Людмилу Очеретну, її чоловіка Артура Очеретного, племінника Путіна Михайла Шеломова, дочку Бориса Єльцина Тетяну Юмашеву та Анатолія Чубайса. Санкції також торкнулися понад 200 суден російського «тіньового флоту».

Це найбільший санкційний пакет Канади щодо морських перевезень і торгівлі з моменту повномасштабного вторгнення РФ в Україну. У санкційний список також увійшли фігуранти «списку 50», сформованого соратниками Олексія Навального.

4. Санкції Австралії

і. Австралія закрила порти для 60 російських танкерів тіньового флоту³⁷

Австралія запровадила санкції проти 60 російських нафтових танкерів, що використовувались для обходу міжнародних обмежень. Це перший цілеспрямований крок країни проти «тіньового флоту» РФ, який фінансує війну проти України.

35 <https://expert.ru/news/velikobritaniya-rasshirila-sanktsii-protiv-rossii/>

36 <https://meduza.io/news/2025/06/17/kanada-vvela-sanktsii-protiv-byvshey-zheny-putina-lyudmily-ego-plemyannika-mihaila-shelomova-docheri-eltsina-tatyany-yumashevoy-i-anatoliya-chubaysa>

37 <https://www.unian.ua/economics/energetics/sankciji-proti-rosiji-avstraliya-udarila-po-tinovomu-flotu-rf-13042347.html>;

<https://epravda.com.ua/biznes/avstraliya-vpershe-zaprovadila-sankciji-proti-tinovogo-flotu-rosiji-808173/>

Обмеження стосуються доступу суден до портів, їхнього страхування та обслуговування. Санкції стали частиною ширшої політики тиску: загалом Австралія вже ввела понад 1400 обмежувальних заходів проти РФ.

5. Санкції Нової Зеландії

і. Нова Зеландія посилила санкції проти РФ³⁸

19 червня Нова Зеландія запровадила нові санкції проти 8 фізичних і 10 юридичних осіб, пов'язаних із російським ВПК, а також громадян КНДР, Ірану та Білорусі, які підтримують війну РФ в Україні. Під обмеження потрапили компанії «Аероскан», ОКБ ім. Яковлева та концерн «Калашников».

Також Веллінгтон ввів санкції проти 27 суден російського «тіньового флоту», що використовуються для обходу нафтових обмежень. Це вже понад 35-й санкційний пакет Нової Зеландії з 2022 року.

³⁸ <https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/obmezheniya-proti-rf-nova-zelandiya-vvela-novi-sankciji-proti-rosiji-50523447.html>;
<https://www.rbc.ua/rus/news/nova-zelandiya-vvela-sanktsiyi-proti-rf-ta-1750317489.html>